T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih: 11.11.2026
Sayı: 774

10/5063

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sermaye piyasalarında yaşanan yatırım fonu krizinin ortaya çıkmasına neden olan yapısal sorunların, düzenleyici ve denetleyici kurumların görev ve sorumluluklarını yerine getirip getirmediğinin, fon yönetimi ve piyasa gözetim sistemindeki eksikliklerin, kamu kurumları arasındaki koordinasyon sorunlarının ve yatırımcıların uğradığı zararların araştırılması; benzer krizlerin önlenmesi ve yatırımcı haklarının korunması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

M. Sabuk Buğra KAVUNCU
İstanbul Milletvekili

Turhan ÇÖMEZ
Balıkesir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Türkiye'de yatırım fonları üzerinden ortaya çıkan ve yüz binlerce yatırımcıyı etkileyen gelişmeler, sermaye piyasalarının işleyişi, finansal denetim mekanizmalarının etkinliği ve vatandaşların tasarruflarının korunması bakımından ciddi sorunları gündeme getirmiştir. Yatırım fonlarının faaliyetlerinin durdurulması, bazı fonların tasfiyesine karar verilmesi ve yatırımcıların birikimlerine erişmekte güçlük yaşaması, mevcut finansal sistemin riskleri önceden tespit etme ve gerekli tedbirleri zamanında alma kapasitesinin sorgulanmasını zorunlu kılmıştır.

Sermaye Piyasası Kurulu (SPK), 18 Eylül 2026 tarihinde yaptığı resmi açıklamada, bazı yatırım fonlarının özellikle fiili dolaşım oranı düşük paylarda ekonomik gerçeklerle açıklanamayan fiyat hareketlerine neden olduğunun 2025 yılının son çeyreğinde gözlemlendiğini bildirmiştir. Aynı açıklamada, konunun 2 Aralık 2025 tarihinde Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet Şimşek başkanlığında toplanan Finansal İstikrar Komitesinde ele alındığı, risklerin azaltılmasına yönelik çalışmaların başlatıldığı ve kapsamlı rehber değişikliklerinin 28 Ağustos 2026 tarihinde kamuoyuna duyurulduğu belirtilmiştir.

Bu açıklamalar, krize dönüşen gelişmelerin ilgili kamu kurumları tarafından aylar öncesinden takip edildiğini ortaya koymaktadır. Buna rağmen 17 Eylül 2026 tarihinde çok sayıda yatırım fonu hakkında tasfiye kararı alınmasını gerektiren koşulların oluşması, risklerin tespit edilmesiyle etkili önlemlerin uygulanması arasında geçen sürenin ve bu süreçte alınan kararların araştırılmasını gerekli kılmaktadır. Riskler önceden bilindiği halde neden daha erken ve etkili müdahalelerde bulunulmadığı, yapılan düzenlemelerin yeterli olup olmadığı ve hangi aşamalarda gecikme yaşandığı kamuoyuna açıklanmalıdır.

Sermaye piyasalarının düzenlenmesi ve denetlenmesiyle görevli SPK başta olmak üzere Borsa İstanbul, Takasbank, Merkezi Kayıt Kuruluşu ve ilgili diğer kurumların olağan dışı piyasa hareketlerini izleme, yatırım fonlarının portföy yapılarını denetleme ve piyasa manipülasyonlarını önleme konusundaki yetki ve sorumluluklarının ne ölçüde yerine getirildiği araştırılmalıdır. Özellikle fon varlıklarının değerlemesi, ilişkili taraf işlemleri, belirli hisse senetlerinde yoğunlaşma, likidite yönetimi ve portföy risklerinin gözetimi konularında hangi denetim mekanizmalarının yetersiz kaldığı ortaya çıkarılmalıdır.

Yatırım fonlarının kuruluş ve faaliyet izinlerinin verilmesinden portföy yönetim şirketlerinin denetlenmesine kadar uzanan süreçlerin de incelenmesi gerekmektedir. Fonların büyüklükleri, yatırım stratejileri ve gerçekleştirdikleri işlemler ile taşıdıkları riskler arasında uyumsuzluklar bulunup bulunmadığı, bağımsız denetim ve portföy saklama mekanizmalarının olası usulsüzlükleri tespit edip etmediği ve kamu kurumlarının kendilerine ulaşan bilgi, ihbar ve uyarılar karşısında hangi işlemleri gerçekleştirdiği belirlenmelidir.

Adalet Bakanı Sayın Akın Gürlek'in soruşturmanın üst düzey finans bürokrasisi ve denetim mekanizmalarına kadar uzandığı yönündeki açıklamaları, finansal sistemin kurumsal denetim ve hesap verebilirlik yapısının da incelenmesini gerekli kılmıştır. Denetim yetkilerinin hangi güvencelerle kullanıldığı, kurumların karar alma süreçlerinin dış müdahalelere karşı yeterince korunup korunmadığı ve denetim süreçlerinde ortaya çıkabilecek çıkar çatışmalarını önlemeye yönelik mekanizmaların etkinliği değerlendirilmelidir.

Krizin en önemli sonuçlarından biri, vatandaşların yatırım fonlarında bulunan tasarruflarına erişiminin kısıtlanması ve birikimlerinin geleceğine ilişkin belirsizlik yaşamasıdır. 22 Ekim 2026 tarihinde kabul edilen 7596 sayılı Tasfiyesine Karar Verilen Bazı Yatırım Fonları Hakkında Kanun ile fonların tasfiyesine ve yatırımcıların zararlarının giderilmesine yönelik özel düzenlemeler yapılmıştır. Bununla birlikte tasfiye işlemlerinin ne kadar süreceği, yatırımcıların zararlarının hangi ölçüde karşılanacağı, ara ödeme ve nihai ödeme mekanizmalarının nasıl işleyeceği ve tasarrufların değer kaybına karşı nasıl korunacağı hususları önemini korumaktadır.

Özellikle tasfiye süresince yatırımcıların birikimlerini kullanamamasından doğan ekonomik kayıpların, enflasyon karşısındaki değer kaybının ve ödeme önceliklerinin yatırımcılar arasında yaratabileceği farklılıkların incelenmesi gerekmektedir. Ayrıca kamu kurumlarının görev ve sorumluluklarını gereği gibi yerine getirmemesinden kaynaklanan zararlar bulunup bulunmadığı ve bu zararların giderilmesine ilişkin hukuki mekanizmaların yeterliliği araştırılmalıdır.

Yaşanan gelişmeler, finansal sistemde ortaya çıkabilecek benzer krizlerin önlenmesi için mevcut düzenlemelerin ve denetim araçlarının yeniden değerlendirilmesi ihtiyacını da göstermektedir. Yatırım fonlarının risklerini zamanında ortaya çıkarabilecek erken uyarı sistemlerinin geliştirilmesi, düzenleyici kurumların hesap verebilirliğinin güçlendirilmesi, kurumlar arası bilgi paylaşımının etkinleştirilmesi ve yatırımcıların doğru ve zamanında bilgilendirilmesi bakımından gerekli tedbirler belirlenmelidir.

Yatırımcıların tasarruflarının korunması, finansal sistemin güvenilirliğinin sağlanması ve kamu kurumlarının denetim sorumluluklarının açıklığa kavuşturulması, Türkiye Büyük Millet Meclisinin anayasal denetim görevinin bir gereğidir.

Bu nedenle, yatırım fonlarında yaşanan krizin ortaya çıkmasına yol açan yapısal ve kurumsal sorunların, erken uyarı ve denetim mekanizmalarındaki eksikliklerin, kamu kurumlarının müdahale süreçlerinin, yatırımcıların karşı karşıya kaldığı zararların ve mevcut mevzuatın yeterliliğinin bütün yönleriyle araştırılması; sorumlulukların belirlenmesi ve benzer krizlerin tekrar yaşanmaması için alınması gereken tedbirlerin tespit edilmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.